Interview

In 1919 geeft de gemeente Bussum opdracht voor de aanleg van het Brediuskwartier. Op de zandafgraving tussen de Huizerweg en Brediusweg verrijst een groene villawijk, nu beschermd dorpsgezicht. '100 jaar Bredius' wordt dit weekend gevierd met twee historische wandelingen, in september volgt een feestweekend en eind dit jaar verschijnt er een boek over het Brediuskwartier. Alles van, voor en door de wijkbewoners zelf.

Eeuwfeest voor eerste 'vinexwijk'

Zicht op de W. Bilderdijklaan vanuit het plantsoen en diezelfde laan op vrijwel hetzelfde punt gefotografeerd, bijna honderd jaar geleden toen de woningen nog in aanbouw waren (inzet). FOTO'S STUDIO KASTERMANS

Joyce Huibers
j.huibers@hollandmediacombinatie.nl

Bussum * „Je kunt het Brediuskwartier zien als een van de eerste vinexlocaties", zegt bewoonster Margreet van Voorst tot Voorst. Zij zit in het bestuur van de Vrienden van het Bredius dat de festiviteiten in gang heeft gezet en houdt zich samen met zes buurtgenoten bezig met de samenstelling van het boek. „De basis van de wijk is een duidelijk stratenplan van landschapsarchitect D.F. Tersteeg, met respect voor de hoogteverschillen door de zandafgravingen op deze plek. De ingetekende kavels waren kleiner dan in het al bestaande Spiegel, maar er kwam wel bewust meer openbaar groen. Ook de verscheidenheid aan woningtypen was groter. Niet alleen maar vrijstaande villa's, maar ook rijtjeswoningen. Alles loopt vloeiend in elkaar over. Er is echt heel goed over nagedacht. Toch raakten ze de woningen in eerste instantie aan de straatstenen niet kwijt."

Wonen in het Spiegel in die tijd de echte rijken, hier is plek voor de betere middenstand. Er verrijzen villa's en twee-onder-een-kapwoningen van architecten als W. Hamdorff, K. van den Berg en K.P.C. de Bazel. De laatste is in een eerder stadium ook betrokken bij de ontwikkeling van het Brediuskwartier en is tevens architect van het oudste huis (1905) in de wijk, aan de Busken Huetlaan. Grappig detail: direct naast het oudste huis staat inmiddels het modernste huis van de wijk.

Cricket

Tussendoor valt het vele groen op. 't Mouwtje, het Bilderdijkplantsoen en de waterpartijen. De speelweide aan de Burgemeester s' Jacoblaan vormt al sinds het begin het middelpunt van de wijk. Het potje cricket van toen heeft inmiddels plaatsgemaakt voor een partijtje voetbal, maar Koningsdag/Koninginnedag wordt hier al zestig jaar op grotendeels dezelfde wijze met de buurt gevierd.

Waar nu de kinderboerderij ligt, bevindt zich decennia geleden nog een buitenzwembad met rietgedekte pashokjes, passend bij de uitstraling van de rest van de wijk. „Het is mijn droom dat die weer terugkomt", lacht Van Voorst tot Voorst. „Kijk toch hoe prachtig", zegt ze terwijl ze een oude foto toont. „Op zonnige dagen daar een beetje luieren met een boek, lijkt me heerlijk."

Tijdens de oorlog kent het Brediuskwartier twee kanten. „Een interessante periode waar je zo een apart boek van zou kunnen maken", vertelt Van Voorst tot Voorst. ,,In de wijk waren veel Duitsers ingekwartierd. De vriendin van Mussert woonde vlakbij. Een bewoonster weet nog dat ze met haar ouders hun huis moesten verlaten, omdat de Duitsers het opeisten. Het huis lag helemaal onder de bomen en was zo niet vanuit de lucht te zien voor de geallieerden. Tegelijkertijd zaten hier ook veel Joden ondergedoken. Veel bewoners in de wijk hebben daar bij verbouwingen ook bewijzen van teruggevonden. Van een bewoner wiens vader in de oorlog een groentezaak had, weet ik dat hij soms kilo's aardappels moest afleveren bij woningen waar eigenlijk maar twee mensen woonden."

Eigentijds

Ondanks al die interessante verhalen over vroeger, moet het jubileumboek geen geschiedenisboek worden. Juist een eigentijds boek met veel beeld van nu. Een eerste opzet voor de hoofdstukken ligt klaar. Aan de invulling moet het 'boekteam' nog beginnen. Naast aandacht voor het ontstaan van de wijk, de parken, monumenten, architectuur en de oorlog, moet het boek vooral gaan over de huidige bewoners. Wie zijn zij? Wat doen ze en wat hebben ze met elkaar gemeen?

„De verhalen achter de voordeur", zegt Van Voorst tot Voorst. „We willen meer van de bewoners en hun huizen weten. Zo ken ik iemand die thuis een prachtig glas-in-loodraam heeft met een afbeelding van een koffieplukker. Een herinnering aan de VOC-tijd van de familie van de oorspronkelijke bewoner." Ook denkt ze aan een serie foto's van de huidige kinderen op weg naar school of zakenmannen uit de wijk op een rij. „Dat geeft altijd zo'n mooi beeld van de tijd, de stijl, de kleding."

Als ze zelf de wijk moet typeren gaat het vooral over het groene karakter en de betrokkenheid van de bewoners bij de wijk.

„Zowel jonge gezinnen als ouderen voelen zich hier thuis. Er wordt veel georganiseerd. Van een leuk koningsdagprogramma van ons eigen Oranjecomité tot buurtborrels en running dinners. Bovendien zijn er in de loop der jaren diverse clubjes ontstaan; een vriendinnenclub, een hondenclub, een boekenclub, een wielrenclub. Ook voor al die activiteiten komt aandacht in het boek."

Buren

Toch kan de betrokkenheid bij elkaar nog beter, meent Van Voorst tot Voorst. Vooral van oudere bewoners hoort ze dat de heggen tegenwoordig hoger zijn dan vroeger. „Niet iedereen kent elkaar meer. Het zijn toch vooral tweeverdieners hier in de wijk. Mensen hebben of maken minder tijd voor een praatje. We hopen dat dit eeuwfeest die cohesie onderling verder vergroot. Het thema is niet voor niets 'Betrokken Buren'. Dus klop bij je buren aan die je niet zo goed kent en neem ze mee naar de speelweide op Koningsdag of naar de koffieochtend tijdens het feestweekend in september."

Interview

'100 Jaar Bredius' moet onderlinge cohesie vergroten

Historische wandelingen

Het feest 100 jaar Bredius wordt zondag ingeluid met twee historische wandelingen door de wijk die vernoemd is naar de kunstkenner Dr. Abraham Bredius.

Om tien uur en om half twee wordt verzameld bij Hotel Jan Tabak, dat officieel ook deel uitmaakt van het Brediuskwartier. In anderhalf uur leiden leden van de Historische Kring Bussum de aanwezigen door de wijk met monumentale huizen, parken, verschillende scholen en begraafplaatsen, en de honderd jaar oude kindertuinen. De wandeling is nu alleen bedoeld voor de wijkbewoners. Later dit jaar wordt de wandeling (aangepast) herhaald voor de basisscholen in de wijk en voor andere geïnteresseerden.

Naast de wandelingen en het boek, wordt van 13 tot en met 15 september ook het Bredius Buurt Festival gegeven voor jong en oud met onder andere een koffieochtend, kinderspelen, speurtocht en een groot feest. Oud-bewoners en ook scholen in de wijk worden bij de festiviteiten betrokken. Het volledige programma is te vinden op www.vriendenvanhet-bredius.nl.

Vrienden van het Bredius met in witte jas Margreet van Voorst tot Voorst.

Het buitenbad bij 't Mouwtje. HISTORISCHE KRING BUSSUM

De verdiepte watergang bij de Burgemeester s' Jacoblaan.

Het oudste en het modernste huis in de wijk broederlijk naast elkaar.